

LITERATUURNA XUUDAHAN

XAMEL'BOON

A. P. ÇEEXOV

Poliicin nadziraatels Oçymelov gedeg arzagar şine şinieeltei, ujalatai jyyme barihan, bazaarna talmal deegyir başgыi alxalan jabana. Tereenii daxaad, konfiskovalhan kritzoovnig xalitar xehen ojooorsog barihan, urbagar şara gorodovo alxalan jabana. Orson toiron abiaa şimeegi, ... Talmal deere tarxitais amitan ygei... Kabaag ba jaabkanuudai ydenniyd neelgetei, xoohon xyndii, xixe zyderiy jyymed xaragdand; edenei xazuuda ylesxelen qorunşadş yzegdēn'gyi. -Si ysoo xazaxabsii, xara barnaa! Xybyyd, by tabigtii tereenii! Xynili xazaxa gehen sag biše mynoo! Bari! A... al... gehen abiaaji gente Oçymelov duulba.

Noxin ganginaxa duuldana. Oçymelovoi xazuu teisee xaran gexedeni: Peçygjin xypeeci tylienei sklaadhaa gansa noxoi gedergee xarasgaan, gurban xyl deeree hyren gyize jababa. Noxin xoinohoo, ciitc xaraxmaal samsatai, zileedkingeş sagta tailzaxihan xyn namnaza jabana. Noxingo xoinohoo gyi gyiheer tere xyn uragşaa nengeze unaxataigaa xamta ynoxi noxigoox xojor xyl-heen sab şyren bariza abba. Myn baha daixin noxoin ganginaxańba "by tabil" gehen abiaan duuldbala. Yrgehe noirttoo daragdahan uladuud mynoo laabkannuud soohoo soxooldon baiza şagaab. Tiin baihaar baitar tyleenei sklaadai dergede olon zon, urgaza garhan jyymedel, oboo xybee suglarsaba.

-Taa amagalani tyrelte, ... tarxişti zu ram geze ygei! daa! -ged, gorodovo gemerene.

Oçymelov erjen godirzo, yneə süglagsad teise alxalan oşobo. Sklaadai ydenei dergede, ynoxi noxoi namnaşa xyn, zileedkee zeldiiter tailzaxihan, olonoi dunda, yreəen garaa yrgeed, suhan bolhon şigşii xurgas xaruulan baiii Oçymelov xaraba. Tereenii hogtuubar niurii xarxada: "nugarii huga tataxbab, xara şolmol" gexee bainal tei geze medexer, tiigeđ myn xuriqinş xaraxada ilaliit temdegei baiba. Ene xynili Oçymelov xaraxadaa altaşa darxan maaster Xriyykin geze obioron taniba xa.

Yimeə şuuja taqşa gemten-narin xonşortoi, niurgen deeree şara menge tei, sagaan burzıgar şenoog noxoi eereə olonoi dunda urada xojor xyleə alsailgaza tulaad, şiseren baiza, sonsoin huuna. Niolbohoor dyryren nûrsagar niydiinş xaraxada ene noxoi aihanda. Uidaa xas geze medemeer.

-Jyyn booloob ende? Jynde ende suglaabta? Si ga'a jynde yrgeebş? Xen xashara hem? - geheer Oçymelov gedeg olonoi dunduur şurgen orobo.

Xriyykin aligaaraa amaa bytyylze, xanahhaar xelete:

-Amagalani tyrelte tanai ymene anza ruulxamni xadaa, ajaaraal jabaza jabaab, amitanili dairaagyib ..., Miitri Miitriçitei tyleenei tuxai xoeřeldexe geze jabatarni, gente ene zolig noxoi usargi xurgan-

dam ahaşoo... Xylisegtii taa namai, xedelmerildeg xym baha... Xydelmerimnis zize butarxai jym daa. Bi ene xazuulhan xurgaraan, magad, nedeelış xydelngyi baiza bolxob... Jaba namda tyleg eneenei tylee. Taa amagalani tyrelte medenee johotoit, ene bulalji tese'e... gehen jyyme xulidəş baixagyi. Xerbee xen byxen xazaxa boloo geesegşee haan, amidh jabaagyi ha deere.

-ym... Boloo... -Oçymelov ner ner xaniaasagaan, nidxeey xyldegen baiza, jab baiši xelene... -Boloo... Xenei noxoi be? Bi eneenii iigeed orxixogyl. Jaagaad noxolgoog tabiza orxidogii bi taanardaya tzyylxeb! Togtoolnuudta medeele ygeye duragi eñe metin gospodaanarta anxaralaa xanduulxaar boloo xa! Kyyzbin ex, bi tereende tzyylxeb!.. Jeldirin, -nadziratedb gorodovoiodoo xandan xelene: -ene xenei noxoi hińi meed, protokool biş! Tilgeed ene noxoji xiudaxa xeregtei. Ene dariil Xeberen xiiudaxa noxoltoi... Xenei noxoi geze hurnab?

-Ene noxoi generaal Zigaalovoi baiza boloo xa! - geze, suglarahan zonoi duuldaa xen negen xelene. -Generaal Zigaalovoi gy? ym... Jaldirin paltoogim tialdala... Jamar hyrexeli xaluun jym geeseb! Boroo oroxoo hanaltaai... Baiza, nege jyyme oilgozo jaada bainab: xaişan geed ene noxoi şamai xazaltai be? -Oçymelov Xriyykin telse xandana... -Xurgandas ene noxoi xyrxe jyyme aal? Tere tiine ardagar zaaxan, tiłedene ş iime şirag mantan gyb ş il! Si xuragajaa xadahaar hendezerxood, hyfleeren hanaanhaa abaaig iigeze baina xaş, şisi şis daa... medeeze zon gybidaa! Medeneb daa taanariit, barnaguud!

-Eneş, tanai amagalani tyrelte, eneede garkaxiń tulaa ene noxoi xonşorto tamaxinai galaar xyrixerxeden, terenş te neg biş xadaa, tiab baiša... Bololgii xyn daa, tanai amagalani tyrelte!

-Xudalaar by xele, xazalisa! Xyn xaraagy, tiime xadan, jyjiliń xudalaar xelene jym? Tedenei amagalani tyrelte uxatali gospodiin baixa, xen xudalaar xeleneb, xén yen sexeb, bürxanai urda baihan şingi... Xuu medexe baixa. Xerbee minii xudalaar xelée haan delexeinxibaisaaza yzyzen. Tereenii xulidəş xeldeghen baixa... Myneə bulta adası boloo... Minili eorium axai zandaarmuanadar xyldeleg... Xerbee medexee xysəə haatnai...

-Toosoo baisaa xeltegi! -Ygei, ene generaalai biše xa... -gorodovo gyznegi bodolgotioor xelene... -Generaalalda imeniyd baixagyl. Tereenide olonxido anguuşanuud jym. -Si éneenii neere medene gyş? -Neere, tanai amagalani tyrelte... -Bi eereş medeneb daa. Generaalai noxoinuudiin yneteinyd, yyltertieniyd baixa, teed eneşni - sydher medee gy jyyn geeseb! Yhe zyhe ygei... Buzar bulai gansa... Tilgeed iime jandan noxoi

bariza baixa?... Xaana baihan uxantañi be? Iime oedegyi noxoi Peterbyrg gy ali Moskvaada dairaldag, iyı bolxo haab? Tende balai xuuli xaraza baixagyi, tere doron - amilxa zab yxexegyi hen! Si, Xriyykin gemeltei xadaa ene xeregi mill by orxi... Hurgaxa xeregtei!... Xyroe...

-Generaalai baizaş bolxo daa... -gorodovo hanan duugarna. -Eneenei xamar deere bişetei biše xajam daa... Ende haja generaalai xasaasoo iime noxoji xaraa hem.

-Generaalalibşy gy! -gehen goolos suglarahan zonoi dundaha duugarna.

-ym... Jeldirin xyixer, ymedxel daa paltoogim... Jyyn halxiniń ylieebeb daa, bejem xabzaganaad baina... Si ene noxoji generaaldan abaaşaad, tende huraalilş. Namal olood, elbęgegee geze xelereis... Tilgeed tereenee gazaşańbargangyi baigtıl geerel... Yneteis noxoi baiza bolxo, xerbee xen nege gaxai tereenii xamar oruu xaluuñ galaar xalraxa boloo haan, gemteeze xedii sineaen xahem. Noxoi geese - ynzegen amitan jym... Ze, ş, zagnagar, garaa buulgat! Ybeştei xurgaa eedən jy xexe yrgəəş! Øreeo gemteş!...

-Generaalai togooson jirebe, tereenhee hurji... Ee, Proxor! Jirelda, xuda, naasa! Ene noxoji xaralş... Tanai gy?

-Hanaanhaa abaa xele! Iime jyymen manaida tyrxehə baigaagyi jym!

-Udaan ede hurza baihanas xerejiń ygei... -Oçymelov xelene... -Eneş zolbo noxoi! Ende udaan xelseltetgi... Zolbo genebşy gyb, tiimel xadaa zolbo... Xiu-

daxa, bise jyys ygei. -Ene manai biše, -Proxor yrgelzelen xelene... -Ene, generaalai axiin noxoi, tere teesgen jirehen jym. Manaixi boorzo noxoi baridaggyi. Manaixiin axa xarin baridag...

-Tereenii axan jyree jyyme aal? Vladimir Ivaanoviç gy? -Oçymelov hurna, tiin tereenii byxii niurtań urın enieebxilhen tyx orşono... Ai burxan, xaralş! Oroidoor medeegyl bil! Aışalkaa jyree bi?

-Aışan daa...

-Ai burxan, xaralş... Axajaa hanasoltai. Oroidoor medeegyl bil! Tilgeedee enem tereenii noxoi xonşorto bil! Jix bajarlanab... Tereenii abaldaa gartaa... Jamarşygi noxoi xonşorto daa... Şuraxan. Saanaxiń xurygin sab baiša xazazarxoo! Xa - xa - xa... Baiza, by xerkire. Rrr... rr... Suxalaa xyrxe baina, şolmo... Sjits...

Proxor tere noxoji duudaza daxuu-laad, tyleenei sklaadhaa saasalba... Suglarahan zon Xriyykinii xaraad taşaganasa enieeldene.

-Bi ysoo şamda xyrxe baixab! -geze Oçymelov tereenii zanaad, şineele selin, saşaa, bazaarna talmal deegyryre baagyl alxalan oşobo.

Oroshoo orşuulagşı D. Damdinai

1884 ondo bişen, "Xamel'boon" geze ene zorloodo, Çeexov bolbol policiin nadziraatels Oçymelov gedegei naqaşlıngında gaa urda sygeden baidag zişeeji satıraar xarulhan baina.

TABAN BURUU

Taban buruugaar abhanaa Martaa gyş? geze zandarxadan,

Myneexl Byybel xyldegen:

"Zyb daa, tiimel baigaa xa, Zygeer ta tere sagtaa

Ynieenei buruu gy, ali

Yxerei buruu gy? geze,

"Lablan haitar todorgoogyit,

"Nedexdi buruun terel daa,

"Uşar johli medexe

"Uxaantai xyn aad le,

"Yxehen malaa xudaldahan

"Yşee nege buruul daa,

"Thetaə malta xyn aad le

"Yxehen malai miaxiji

"Xudaldaza abza jabahan

"Gurbadaxi minii buruu daa,

"Abaaşaza buruudaa ygeze aad,

"Abaaşadyi baiza baihan

"Dyrbedexi buruu baina xa,

"Tomooti xeler xelsehen

"Tobtot ygejə olgoogyi,

"Tod buruugaar nexedeg

Tanai buruu, tabadaxin,

"Ondoo buruu baixagyi,

"Osogtii gertee, busaza" geed,

Buruu teeşee xaraa

Byxeer Byybel xebtebe,

Xara Teeren xaaqada,

Xelege yegen baragdaza,

Xaraal şireel bolhoor

Xarihan belei gelsedeg,

B. Badliin.

DZAME Araduudai xabar tuxai duul

Molar talar xabar nogooron tamarana.

Morilim emeelliit. Geremni uitadana.

Xaraxan niydeti basagad talar duuldana.

Xangaltama amtan segee buşin xəəheten.

Elin-elin uurxal deegyryre subuud nilden,

Insagaan-insagaan unagadaa gyyd tende dudan,

Nomii singi nogoorozo zerilgeetehen,

Noir medexegyi xongor talim deexenyir,

Zelə tatan xun subuud nildeze

Zenxiger tengerler duugaa tatan xanxinad.

Segeereğe gubi talamni! Sengyy haixan bainals,

Seseg nabşad yngin galaa tolo tatulanal.

Ama sesgyyd dylen singieer dyrlhelzene,

Ariin tiylipaan buursagzaraa jalarna,

Saxilgaan roozu seseg altatana,

Sahan-sagaan liilli baba myngetne...

Iime haixan talaħamş ysoo gojor,

Exe oromni sesgleze baina.

Arbanegen ariuin oron sesgleed,

Aliş teheeñ daisan gyrenyyd toironxoi.

Myrenel dolgin singi ajalgamal müşxarana,

Manai orondo baatar edi ebkerene.

Omogto ybsyndee oorden nagrad nosoohon,

Oloxon şeroniud manai dunda jabana.

Uragaan haixin, zalinta xuras manda ajuulgyl,

Udadam gazar, dalai, tengerş manat medelde.

Delxen udaarna brigaada geed manlii nerelxen,

Demiş biše, xiliia saanav araduudat.

Manai ene yje - poxoodoi najaraan so salgidaad,

Manai ene yje - zargalta aradai xabar boloo.

Iigeze duumnaa busalna, şubəmnai xalana,

Ene baldinal tala singieer tujaaran.

Araduud, zargit, duulalidit! Manai deegyryr

Aguu Staalin aldar ba tug'ine,

Temeselş erid bolşeviq uriaan,

Tercenci geenl, yges, zoriginl!

C. GALSAANOV aavtorsalan orşuulaba.

Z.BALDANZABO

DUULAJAL, NYXED, ŞANGA DUUGAAR!

ERXIM MAŞANIIIST

RSFSR-ei ba BMASSR-ei Verxoovno Soveeduudai hungaltuuudta beledxel

MINIII DURAD XAL

Ulaan-Ydiin tymer zamai traansportin maşanilist nyx. Miaagklix Ivaan Vasiilejevič bolbo, 207-20' parovozi daa-abaad, Mesovoin staancahaan goorod xyter jaabuuldag baina. Nyx. Miaagklix bolbol xamis sadabarlaa yderhee yderdeeselylze, ynen sexeer xydelmbeeni aşaar yiledberiliin alig oopedtoi boloo.

Nyx. Miaagklix xadaa eeriin-parovozi xilen xaraxan ilor arşaad, zavoodhaa garan sine parovooy singi bolxlood, nariaadaa abaa, zamdaa mordzo, tymer zamai Arkoomoor tabigdahan nafigiin narin saxiin tylee vionossovoi meetaxode xytelilze, erxim pokazaatels xabuldag baina.

Tymer zamai traansportin Arkoomoor tabigdahan parovozi skoorostilin graafgil byxende llyybelsen dyryre, hara byxeneigee planii 20 procentho ylyy gartar ygeed, hara byri 1500 tyx. hebe abdag baina.

Eneenee gadana, parovozi otylii jixel gamtaigaar ugasalza, hara byxende 18 yuno tylisi gamnan yldee, baina. Nyx. Miaagklix ziseete haixan xydelbil bolbol edegeer xizaradag biše, jyib gexede, Miaagklix gegsii paroziis avaarida orodog.

Nyx. Miaagklix bolbol RSFSR-ei ba BMASSR-ei Verxoovno Soveeduudta hungaxa hungaltuin beledxelei xydelmeri manai aimagta ynekeerees xangaltai jabana geze xelege arga-ayi. Gebeş, hungagsadai spisog zoxioozo ene apreeiliin 4-de dyryggedee, aimag soomnai 147 kryzogoud emidixegde, tereende agitaatornuudha peseedcigyyd RSFSR-ei ba BMASSR-ei Verxoovno Soveeduudta hungaxa hungaltuin beledxelei xydelmeriin dyngyddil salgaza yezede, xydelmerins regylialnaa jubuulazdadag, RSFSR-ei ba BMASSR-ei Verxoovno Soveeduudta hungaxa hungaltuin dyremyddil jahalal zyb oil-gulaza baidag baina. Saşań, biše busin xeregeslyndili bli bolgoxiin xemzeenyydli abtaza baina. Manai aimagal hungagsad oloniite azalşad bolbol RSFSR-ei ba BMASSR-ei Verxoovno Soveeduudta hungaxa hungaltuin beledxelei xydelmeriin dyremyddil azalai deede ilaltaar utgaxiin tulada, myneexabarai tarliga ba malai tyl-alba deere xydelmeries neleedgyi şangadxaza, socialis myriisee yrgeneer jubuulza baina. Eneegere manai aimag bolbol hungaltuin kampaani nuudaar daşaramduulan azaxuin byxii kampaanida goritoxon amzalat olxon damzagi, ygeed, nyx. Popov informacionno otçoodoo dyrygebe.

Selengin aimagai gyisedkoomoi tyryylegse nyx. Ajuuşin, Zagarin aimgyisedkoomoi tyryylegse nyx. Myyrzin. Xiaagtiin aimgyisedkoomoi tyryylegse nyx. Motçaanov, Xito-Baigalai raigysedkoomoi tyryylegse nyx. Mosovic, Kabaanskilin raigysedkoomoi tyryylegse nyx. Roodjev, Ulaan-Ydiin gorsoveedi tyryylegse nyx. Kyznecov,

B. Paartiin gesyynei

indidaad bolonxoi, politiis

niitiliin xydelmerii olon ni-

ndunda yrgeneer jabuulxa

delmeride erşemtei xandaza,

im massviig ba agitator

oo.

Nyx. Miaagklix bolbol erxim

delmeri xaruulhaneigaa tu-

tymer zamai traansportin

oomai zyhee 1500 tyx.

eneenei preemi abhan baina.

Nyx. Miaagklix gegsii zi-

te xydelmerii oopedi bi-

şanlistnuudta yrgeneer ja-

dal byri yrgeneer delge-

lige xeregtei.

B. Paartiin gesyynei

indidaad bolonxoi, politiis

niitiliin xydelmerii olon ni-

ndunda yrgeneer jabuulxa

delmeride erşemtei xandaza,

im massviig ba agitator

oo.

Nyx. Miaagklix bolbol erxim

delmeri xaruulhaneigaa tu-

tymer zamai traansportin

oomai zyhee 1500 tyx.

eneenei preemi abhan baina.

Nyx. Miaagklix gegsii zi-

te xydelmerii oopedi bi-

şanlistnuudta yrgeneer ja-

dal byri yrgeneer delge-

lige xeregtei.

BUD.

veed kyltyyrne xu-

llaanda taaraxagyj

jabadal

adana, tus magazliniud

bolproduukca tabixadaa, saa-

gar orioingyi tabidag ja-

bauud yzgededeg baina. Ene

bol arig seberei talaar ton

xaraxagyj jabadal myn. Ilme

bol bolbol soveed kyl-

me xudalanda yzgede-

johoto.

G. Cedeenova.

ormalinaar zaabol ugaaxa

ngel gebel:

Siniciin yrehenei mate-

bi ba yrehenei uçaasta-

da tarigdala johoto go-

laagaa xaldahan jarovoi

bil johovizacada oruu-

han yrehii byrin uga-

aa.

Ovioosoi, jaçmeneei ba

ba budaaqai yrehii byrin

ugee.

Xe zuura, siniciin yre-

he golovniaagaar xaldahan

bil roozoi yrehii bolbol

zadalar crulagdaad,

beni uçaastaguud deere

deedaa johoti haan, şig

(noit) ugaalgiin argaar

xaraxagyj. Şara budaa-

yrehii myn le şigtei ar-

uyaaxa. Karin ovioosoi

jaçmeneei yrehenei oroochii

argaa ugaaxa xea-

tel.

SIGTEI (NOITON)

UGAALGIIN ARGA

şigtei ugaalgiin argaa xae-

tel.

Ulaan-Ydiin tymer zamai

traansportin maşanilist nyx.

Miaagklix Ivaan Vasiilejevič

bolbo, 207-20' parovozi daa-

abaad, Mesovoin staancahaan

goorod xyter jaabuuldag

baina. Nyx. Miaagklix bolbol

xamis sadabarlaa yderhee yder-

deeselylze, ynen sexeer xy-

delmbeeni aşaar yiledberiliin

alig oopedtoi boloo.

Nyx. Miaagklix xadaa eeriin-

parovozi xilen xaraxan

iltor arşaad, zavoodhaa gar-

an sine parovooy singi bol-

xlood, nariaadaa abaa,

zamdaa mordzo, tymer

zamai Arkoomoor tabigdahan

nafigiin narin saxiin tylee

vionossovoi meetaxode xytel-

ilze, erxim pokazaatels xabu-

uldag baina.

Tymer zamai traansportin

arkoomoor tabigdahan paro-

vozi skoorostilin graafgil

byxende llyybelsen dyry-

re, hara byxeneigee planii

20 procentho ylyy gartar

ygeed, hara byri 1500 tyx.

hebe abdag baina.

Nyx. Miaagklix bolbol

xyter jaabuuldag baina.

Nyx. Miaagklix xadaa eeriin-

parovozi xilen xaraxan

iltor arşaad, zavoodhaa gar-

an sine parovooy singi bol-

xlood, nariaadaa abaa,

zamdaa mordzo, tymer

zamai Arkoomoor tabigdahan

nafigiin narin saxiin tylee

vionossovoi meetaxode xytel-

ilze, erxim pokazaatels xabu-

uldag baina.

Tymer zamai traansportin

arkoomoor tabigdahan paro-

vozi skoorostilin graafgil

byxende llyybelsen dyry-

re, hara byxeneigee planii

20 procentho ylyy gartar

ygeed, hara byri 1500 tyx.

hebe abdag baina.

Nyx. Miaagklix bolbol

xyter jaabuuldag baina.

Nyx. Miaagklix xadaa eeriin-

parovozi xilen xaraxan

iltor arşaad, zavoodhaa gar-

an sine parovooy singi bol-

xlood, nariaadaa abaa,

zamdaa mordzo, tymer

zamai Arkoomoor tabigdahan

nafigiin narin saxiin tylee

vionossovoi meetaxode xytel-

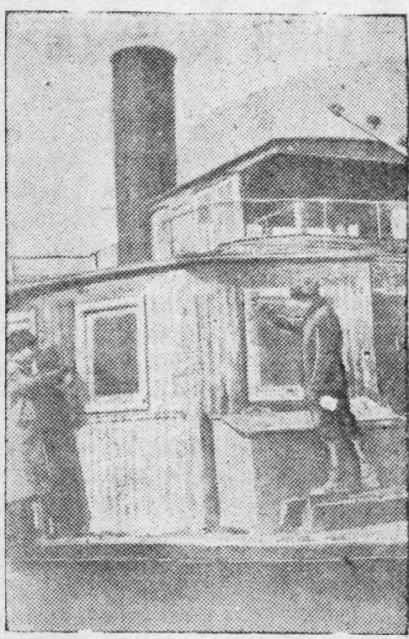
ilze, erxim pokazaatels xabu-

uldag baina.

Tymer zamai traansportin

arkoomoor tabigdahan paro-

vozi skoorostilin graafgil

ZURAG DEERE: Kapitaan nyx. I. V. Baribinai xytelberi doro „Buriaadi 10 zil“ geze paroood remontoogdezo baina. (Mixailovat foto).

▼▼▼

REKORDNO GYISDXELNYD

Ene apreeliin 4-de Ulaan-Ydtin PVZ-n parovoosno mexaniis ceexiin prozeroovsig staxaanovsa komsomool nyxer Koonšin Nikolai gegse parovooszai byygse xexe noormojoo 1370% dyyr geze, smeene soogoo 192 tyxerig olohon baina. Koonšin bolbol noormojoo ziir 200% dyrygedeg staxaanovsa baihan baixa jym.

* *

Myn apreeliin 4-de PVZ-n parovooszai mexaniis ceexiin sberloovsig Veekslar gegse smeene soogoo 8-10 xehg sberloo xexe noormotoi aad, 50 xehg xexe, noormojoo 400 500% dyrygebe.

* *

Xoriiin aimagai Xezengiin somonoi Staalinai remzete kolxoozoi gesydd C. Z. Budiin, D. C. Zamsaranai, Balzad-Cebegi, R. Muxarxanai, B.C. Radniin ba N. Rinšenei gegsed modo beledxel deere ydereigee noormil 150-200% dyrygedeg baina. Tiigeed hara soo 1000-1200 tyxerig baina. (TASS).

Gadaada xeregyydei Aradai Komisariaadta

Ysegclder, apreeliin 4-de, gadaada xeregyydei Aradai Komisaria nyxer M. M. Litvinoval uulzahan, japoona posool gospodiliin Sigemicy bolbol, ende hajxan Xitaddaxi dalaaldaanai yjede japoona seregyyd negen samolioodlii unagaahan baiga, teed ene samolioodan soveed samoliood baiza, eneenehee soveed lloodçig parasuudaa buugaad, japoontanda pleende abtahan baina, geze medyylybe. Lloodçig bolbol, bi xadaa eneenee urda tee soveedai albanda jabaab hem geze mederehen baina gene. Ene faakt xadaa, gospodiliin Sigemicygoyi medyylyben, Soveed praviltebstvo tusgaar xariuusalgii toxoxo baina. Aradai Komisaaar bolbol ene medyylygede ilme xariuun ygehen baina:

"Bygede olonoi batalan abhan, ulasxoordilin plaanaa noormonuuudai xysed taaruulan buu zebsegil, eneenee soomolioodudil, Xitadta xudaldaa tuxai asuudalai talaar Soveed praviltebstvo yzel hanaili SSSR-hee Japoonda huugaa posool nyxer Slavyycki bolbol Japoona gadaada xeregyydei miniistr gospodiliin Xiroottatal uulzaza xelehen baixa. Ilme deerehen ene asuudalai busaza xelexe şuxala xereg yge baina, jyyp gexede, buu zebseg bolbol xeden olon ulasuuudaa Xitadta, myn Japoondos xudaldagdag baina.

Xitaddaxi dainai yjede japoona seregyyde barigdaa gehen, ene oros lloodçig yge, ene elirxeilge turai gospodiliin posoolai tabihan asuudalai aabaa yzere boloo haa, ilme usara bidende medegdexegyil

SSSR-ei Elyyrii saxixa Arkomaadai aktiivai suglaan

Afreeliin 5-nai ydeş SSSR-ei Elyyrii saxixa Aradai Komisariaadai aktiivai suglaan boloo. Byxesoujuuna gyrenei sanitaarna inspeksiin xydelmerii ene suglaan deere zybşen xelsee. SSSR-ei Elyyrii saxixa Arkomaadai gyrenei sanitaarna inspektor nyxer Jeoolkin doklaad xelee.

Aktiivai suglaan deere SSSR-ei Aradai komisarnari Soveedai tyryylegsii orologşo nyxer V. Ja. Çyybarb todo honor yge xelehen baina. (TASS).

baina. Ene talaar Soveed praviltebstvo bolbol Japoona alba xene geze Japoona praviltebstvo hain medegdexebaina. Zarim gadaadiin gyreyydel graazdanguudai Xitad aarmida alba xedeg ba xezes baixada, japoona praviltebstvo bolbol, ene metlin yge xelexe jamar negen zakoondo yndehen ygel baina geze medeze, gadaadiin jamar-nege gyrelede jamar preteenze medyyleegy geze medeze baina. Tereenee gadana, zarim gadaadiin gyreyydei olontooto seregei xynyydel hyylel sag boltor Xitad aarmida alba xezes baihan faaktnuud bolbol xarsa aakt geze japoona praviltebstvo segnegdeegy baixahaad gadana, tereenee gadada gyreyydei ton nigta doogovorno xarsaala balguula-xa jabadalduu haad xeegy geze medeze baina.

"Teed, japoona praviltebstvo bolbol Soveed Sojuuzatai ebte ejetel baixii orideoş xysedegy, xarin poctoovo samoloodiin poctotoin, paroxoduudii pasazirnuudtai bari, tyleberiingee ujalganuudii dyrygexegy g.m. ilme xu-

medeze toonoi gadaadiin Vontioornuud Xitad aarmida alba xene geze Japoona praviltebstvo hain medegdexebaina. Zarim gadaadiin gyreyydel graazdanguudai Xitad aarmida alba xedeg ba xezes baixada, japoona praviltebstvo bolbol, ene metlin yge xelexe jamar negen zakoondo yndehen ygel baina geze medeze, gadaadiin jamar-nege gyrelede jamar preteenze medyyleegy geze medeze baina. Tereenee gadana, zarim gadaadiin gyreyydei olontooto seregei xynyydel hyylel sag boltor Xitad aarmida alba xezes baihan faaktnuud bolbol xarsa aakt geze japoona praviltebstvo segnegdeegy baixahaad gadana, tereenee gadada gyreyydei ton nigta doogovorno xarsaala balguula-xa jabadalduu haad xeegy geze medeze baina.

Udaan japoona posool gospodiliin Sigemicy bolbol eeringee praviltebstviin bu-sad xeden preteenzenyd tuuzaa togton xelegeen baina.

Eneendeen xarluu bolgon nyxer Litvinoval bolbol, xeden olon bodoto preteenzenyd, eneenee so poctoovo samoliood, sxyyn "Viimpel", ba „Kyzneekostro-ti“ paroxodii barihan jabadal-tai ba KVZD-gel tyleberiit tylexegy jabadalai bolbolduur-

lan soveed praviltebstviin xe-

hen eriltenyydii, myn xeden

japoona sxyynyddii komaanda-

taigaaran Soveed zásagai bari-

hantai ramta ba zarim japoona

graazdanguudil repreeslii

xemze bolgon barihantai xam-

tapa japoona praviltebstviin he-

hen eriltenyydii xelsen hai-

zaruulaxii japoona praviltebstvi-

listovo duradxa geze SSSR-

he Tokiodo huugaa pol-

preed nyxer Slavyyckida ende

hajxan daabari ygehen bai-

nabdi geze, medeesebe.

(TASS).

SOVEED SOJUUZ DOTOR

(TASS-iin materiaalnuudhaa)

● Soveed Sojuuzai geroy J. K. Feodorov Kijjevel nyxer J. K. Feodorov Kijjevel maarttiin 14-de niidehen baina. Pasazirnuudain negeen xadaa, Çootkoo busaza daxi dunda hurguulinuudta jaben, SSSR-ei Verxoovno Soveedai deputaad Teblaanto bolno. Samoliood bolbol polaarna staancanuudai ybel-azalşanai urialaalar Kijjevee mordobo.

● Kirgiizei SSR-ei Konsti-

tuuca ba hungaltin Dyremi-

yze xe xelor mingaa kryzo-

guudta Kirgiizei zuu mingan

azalşan jabana. Rajoonuudta

kolxozeno agitaatornuudai

huralsaxa bogonix bolzoroi

krysynyyd neegdeed, eneende

taban minga şaxuu xynyyd

huralsana.

● Glavsevmorpyt bolbol

"Xito poolius" uradxuul

staantin byxit xeregelynydii

specialna viistavka deere

xaruulxiin tulada Moskva-

daxi politexni myzeide yge-

be. Ene viistavka oiriin sagaa

neegdexe baina.

● Apreeliin 3-nai yder oor-

dento lloodçig M. N. Kamiin-

skiaar zolooduulhan SSSR

N-174" samoliood Anadiir

deere jireze buuhan baina.

Kamiinski bolbol Moskvaahaa

zavooduud bolbol 3,400 min-

gan rezervyaarnuudii, 280

mingan grafiinuudii gargaixa

baina.

(TASS).

● Apreeliin dyrbenei ygle-

gyr Soveed Sojuuzai geroy

J. K. Feodorov Poltaava

goorod jiree. Vokzaalşadarai

talamaai deere müting bolzo,

eneenee deere Feodorov bolbo-

luuun ugtalgan tyle Poltaavi-

in azalşanda bajaxalan xyr-

gehen ba uradxuul staanciin

xydelmeri tuxai xoreken bai-

nai. Ulaan Aarmiin baişanda

Geroi bolbol goorodoi akti-

viinuudtai uulzaa.

● Beloryysiiin silei zavoo-

duud bolbol laampiin sil gar-

galgiit jixedebe. Ene zilde

ede zavooduud bolbol 46,5

million laampiin sil gargaixa

baina. Tereenee gadana ene

zavooduud bolbol 3,400 min-

gan rezervyaarnuudii, 280

mingan grafiinuudii gargaixa

baina.

(TASS).

● Apreeliin dyrbenei ygle-

gyr Soveed Sojuuzai geroy

J. K. Feodorov Poltaava

goorod jiree. Vokzaalşadarai

talamaai deere müting bolzo,

eneenee deere Feodorov bolbo-

luuun ugtalgan tyle Poltaavi-

in azalşanda bajaxalan xyr-

gehen ba uradxuul staanciin

xydelmeri tuxai xoreken bai-

nai. Ulaan Aarmiin baişanda

Geroi bolbol goorodoi akti-

viinuudtai uulzaa.

● Beloryysiiin silei zavoo-

duud bolbol laampiin sil gar-

galgiit jixedebe. Ene zilde

ede zavooduud bolbol 46,5

million laampiin sil gargaixa

baina. Tereenee gadana ene

zavooduud bolbol 3,400 min-

gan rezervyaarnuudii, 280

mingan grafiinuudii gargaixa

baina.

(TASS).

Golovniaagy Bolgoxiin fyləe yrehenei materiaalii formaliiнаар ugaaxa tuxai

(TYGESXEL. Exin gurbadaxi niurta).

Tarilga exilke boltoroog ugaagdahan yrehee daxin golovniaaiga hyylde 2 çasai zergede brezeenter xuzaşa xebtyylxe. Tiigeed akadeemig T. D. Leseskiin xydee azaxuin kyltyrenydi jarovizaalcalxa konstryukciin johoor oroochoo jarovizaalcalxa xerege.

Formalinai xilmagaar yreheyyde debtegeed, haisa xudxahaanai hyylde 2 çasai zergede brezeenter xuzaşa xebtyylxe. Tiigeed akadeemig T. D. Leseskiin xydee azaxuin kyltyrenydi jarovizaalcalxa konstryukciin johoor oroochoo jarovizaalcalxa xerege. 3. Xoroor ugaagdahan yreheyyde debtegeed, haisa xudxahaanai hyylde 2 çasai zergede brezeenter xuzaşa xebtyylxe. Tiigeed akadeemig T. D. Leseskiin xydee azaxuin kyltyrenydi jarovizaalcalxa konstryukciin johoor oroochoo jarovizaalcalxa xerege.

XOROOR UGAALGIIN SANARIİ ŞALGALGA Xoroor ugaalgiin operativ yxeldeberi exilxhee xisoxydelmeriiliin şanarlii şalgalga sag yrgelze jabuulagdaza baixa. Şalgalta deere elirylegdede johotozi zylinyyd gebel: a) kaadrai beledxelge, tedenerei xoroor ugaax